

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Комисия по образованието и науката

ДО

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ
„НЕОФИТ РИЛСКИ“

КАТЕДРА „ФИЛОСОФИЯ“

УВАЖАЕМИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА АКАДЕМИЧНАТА ОБЩНОСТ,

С настоящото писмо се обръщам към Вас в отговор на получените в Комисията по образованието и науката писма във връзка с публикуваните за обществено обсъждане проекти на Наредба за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала, на Наредба за учебния план и на Наредба за общообразователната подготовка.

Според Закона за предучилищното и училищното образование, обнародван в бр. 79 от 13.10.2015 г. на Държавен вестник, Държавният образователен стандарт за учебния план и Държавният образователен стандарт за общообразователната подготовка се приемат с наредби на министъра на образованието и науката (чл. 22, ал. 3).

Според чл. 103, ал.5 „конкретният брой задължителни и избираеми учебни часове по класове се определя с държавния образователен стандарт за учебния план“. Съгласно чл. 77, ал. 2 „общообразователната подготовка се придобива чрез изучаването на общообразователни учебни предмети“, а в следващата ал. 3 изрично се подчертава, че „целите, съдържанието и характеристиките на общообразователната подготовка, както и общообразователните учебни предмети по ал. 2 се определят с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка“. Въз основа на този стандарт министърът на образованието утвърждава учебни програми по всеки общообразователен учебен предмет за всеки клас, в които се конкретизират компетентностите на учениците като очаквани резултати от обучението“.

В този смисъл законът не определя кои учебни предмети да бъдат задължителни и кои избираеми. В Закона няма разписани разпоредби нито за съотношението задължителни/избираеми/факултативни часове, нито за броя на часовете по всеки отделен предмет, компетентният орган за утвърждаването им е единствено и само министърът на образованието и науката.

В интерес на коректното тълкуване на Закона следва да се припомни, че профилите за учениците от XI и XII клас са: чужди езици, хуманитарни науки, обществени науки, икономическо развитие, софтуерни и хардуерни науки, предприемачески, математически, природни науки, изобразително изкуство, музика и физическо възпитание и спорт. Профилираната подготовка се придобива във втори гимназиален етап на средното образование чрез изучаване на профилиращите учебни предмети, включени в съответния профил. Съгласно чл. 82, ал. 2 от ЗПУО профилът е комплекс от профилиращи учебни предмети, два от които се определят с държавния образователен стандарт за профилираната подготовка, а останалите се определят от

училището с училищните учебни планове, тоест всяко училище може да реши само кои да бъдат другите профилиращи предмети.

С разпоредбата на чл. 132, ал. 2 зрелостниците, обучавани по училищен учебен план, който осигурява профилирана подготовка, придобиват средно образование след успешно полагане на задължителен държавен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература и на задължителен държавен зрелостен изпит по профилиращ учебен предмет. По този начин се дава възможност на зрелостниците с интереси в областта на музиката и изобразителното изкуство – при желание от тяхна страна, да положат матура по един от тези профилиращи предмети.

Комисията по образованието и науката в 43-то Народно събрание не е органът, който подготвя, приема и следи за изпълнението на подзаконовата нормативна уредба. В този смисъл членовете на Комисията не участват в подготовката на тези проекти. Народните представители се запознаха с предложените за обсъждане проекти едва след публикуването им на официалната интернет страница на Министерството на образованието и науката – едновременно с всички заинтересовани страни (професионалната общност на учителите и преподавателите във висшите училища, неправителствения сектор, родители и др.). Комисията традиционно поддържа идеята за балансирано разпределение на броя на изучаваните учебни предмети в рамките на учебния план за съответния клас.

Вярвам, че успехът на реформата зависи от обединените усилия на всички държавни институции, ангажирани с проблемите на образованието, на неправителствения сектор, на социалните партньори, на учителите и директорите и не на последно място на самите родители и деца. Важен акцент от промяната е и подготовката и прилагането на подзаконовата нормативна уредба, която Министерството на образованието следва да приеме след обнародването на Закона и която следва да бъде одобрена след публично обсъждане. Както и при разглеждането и приемането на Закона, Комисията по образованието и науката – в рамките на нейните компетентности – ще продължи да работи заедно с ангажираните с реформата институции и организации, за да осигурим заедно по-качествено и достъпно образование за децата на България.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

МИЛЕНА ДАМЯНОВА